

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ
в Державному вищому навчальному закладі
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Протокол № 6 від «22» грудня 2016 р.

В.о. голови Вченої ради ДВНЗ «Київський
національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана»

Д. Г. Лук'яненко

«22» грудня 2016 р.

Набуває чинності згідно з наказом від «16» січня
2017 р. № 13

Київ – 2016

1. Загальні положення

1.1. Це Положення регламентує загальні юридичні, економічні та управлінські засади системи виявлення всіх форм академічного плагіату та запобігання ним у КНЕУ з метою дотримання прав інтелектуальної власності, підвищення якості навчання, формування поваги до інтелектуальних надбань і розвитку навичок коректної роботи з оприлюдненими (опублікованими) джерелами інформації, сумлінного дотримання вимог наукової етики, а також активізації самостійності при написанні оригінальних авторських творів.

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., «Про авторське право і суміжні права» № 3792-12 від 05.12.2012 р.; а також Цивільного кодексу України № 435-IV від 16.01.2003 р. та Статуту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

1.3. Положення спрямоване на запобігання академічному плагіату – оприлюдненню (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

1.4. Положення зорієнтоване на виявлення різновидів академічного плагіату та запобігання таким з них:

- привласнення авторства – оголошення себе автором чужого оригінального наукового твору; видання під своїм ім'ям наукового твору, написаного з іншими особами без зазначення їх імен;

- копіювання чужих матеріалів у свою наукову роботу без внесення в запозичене жодних змін та без належного оформлення цитування;

- представлення поєднання власних та запозичених аргументів без належного цитування;

- приховане некоректне запозичення – включення у свою наукову роботу чужих матеріалів із внесенням незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них та ін.) та без належного оформлення цитування;

– самоплагіат – багаторазова публікація одних і тих самих наукових результатів, отриманих автором самостійно;

– парафрази – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту на основі заміни слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці, збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет;

– компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання чужих матеріалів з різних джерел без самостійного поглибленого дослідження проблеми, без внесення в них правок, покликань на авторів та «маскування» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2. Заходи, що вживають для запобігання всім видам академічного плагіату в Університеті

2.1. Система виявлення академічного плагіату та запобігання йому в Університеті поширюється на наукові та навчально-методичні праці науково-педагогічних працівників університету; статті в наукових періодичних виданнях Університету; дисертації докторантів, аспірантів та осіб, прикріплених до Університету з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії та доктора наук; а також кваліфікаційні та інші роботи студентів.

2.2. Заходи щодо профілактики в Університеті всіх видів академічного плагіату охоплюють:

– видання та поширення методичних матеріалів з чітким формулюванням вимог щодо написання письмових робіт, наукової етики, коректного використання інтелектуальних здобутків та оформлення покликань на використані в наукових працях матеріали;

– надання науковими керівниками (науковими консультантами) усебічної консультаційної допомоги докторантам, аспірантам і студентам на всіх етапах виконання наукових робіт;

– ознайомлення науково-педагогічних працівників Університету, докторантів, аспірантів та студентів з нормативною базою, що унормовує виявлення академічного плагіату та запобігання йому;

– інформування науково-педагогічних працівників Університету, докторантів, аспірантів та студентів щодо рекомендованих показників оригінальності текстів наукових робіт та відповідальності в разі виявлення фактів академічного плагіату;

– публічний захист дипломних та дисертаційних робіт, оприлюднення списку захищених магістерських робіт на сайтах кафедр, створення єдиної бази захищених дипломних робіт в Університеті;

– введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки бакалаврів і магістрів навчальних дисциплін, які забезпечують формування у студентів загальних компетентностей щодо дотримання норм наукової етики, коректного використання матеріалів з оприлюднених (опублікованих) джерел інформації та об'єктів інтелектуальної власності;

– організацію бібліотекою Університету заходів для популяризації основ інформаційної культури та правил наукової етики;

– розміщення на веб-сайтах періодичних видань Університету інформації щодо етичних норм наукових публікацій та рецензування статей;

– формування завдань для навчальних робіт з використанням науково-освітніх інновацій, що сприяють розвитку наукової креативності у здобувачів вищої освіти під час їх виконання.

3. Порядок виявлення та встановлення фактів академічного плагіату

3.1. Усі підготовлені до друку наукові та навчально-методичні праці викладачів Університету розглядаються на засіданнях (наукових семінарах) кафедр та інших структурних підрозділів, у яких вони працюють. При рекомендації наукових праць до друку в наукових фахових виданнях Університету вони можуть пройти перевірку на відсутність академічного плагіату.

3.2. Виявлення факту академічного плагіату в статтях у наукових періодичних виданнях Університету здійснюється на етапі їх представлення в редакційну колегію

або для розгляду на засіданні Науково-експертної ради Університету щодо рекомендації їх до друку.

3.3. До захисту допускають дисертації (монографії), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Перевірку дисертацій здобувачів наукового ступеня на відсутність академічного плагіату здійснюють на етапі їх представлення на попередній захист на кафедрі, де вони виконувались. Науковий керівник (науковий консультант) несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення про доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск науково-дослідницької роботи до попереднього захисту.

3.4. Дисертації (монографії) та автореферати дисертацій осіб, які здобувають наукові ступені доктора філософії та доктора наук, а також відгуки опонентів оприлюднюються на веб-сайті Університету.

3.5. Виявлення факту академічного плагіату у кваліфікаційних роботах студентів здійснюється на етапі їх подання на перевірку викладачеві.

3.6. Вирішення проблемних питань щодо встановлення факту академічного плагіату в наукових та навчально-методичних роботах викладачів, статтях у наукових періодичних виданнях Університету, дисертаціях здобувачів наукового ступеня та кваліфікаційних роботах студентів здійснюється Науково-експертною радою Університету.

3.7. Вирішення проблемних питань щодо встановлення факту академічного плагіату у кваліфікаційних роботах студентів здійснюється комісією, створеною за розпорядженням декана відповідного факультету.

3.8. Перевірка наукових та навчально-методичних праць викладачів, рукописів статей у наукових періодичних виданнях Університету, дисертацій аспірантів і докторантів, кваліфікаційних робіт студентів на наявність академічного плагіату проводиться за допомогою програмного продукту, що пропонується Університетом. У разі виявлення програмним продуктом у роботі більше ніж 50 % запозиченої інформації без належного оформлення посилань роботу відхиляють без права подальшого розгляду.

4. Відповідальність за академічний плагіат

4.1. Науково-педагогічні кадри Університету, здобувачі наукового ступеня та студенти всіх форм навчання несуть відповідальність за подання своїх науково-дослідних робіт для перевірки програмним продуктом, що пропонується Університетом.

4.2. За академічний плагіат науково-педагогічні кадри Університету можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності, як відмова в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання, позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

4.3. Особа, яка виявила академічний плагіат у науковій, навчально-методичній праці або дисертації працівника, здобувача вищої освіти Університету чи в дисертації, поданій до захисту на спеціалізованій ученій раді Університету, має право звернутися до Науково-експертної ради Університету з письмовою заявою.

4.4. Науково-експертна рада Університету на своєму засіданні розглядає заяву щодо виявлення факту академічного плагіату та ухвалює відповідний висновок.

4.5. Науково-експертна рада Університету може за власної ініціативи розглядати наукові та навчально-методичні праці викладачів Університету, а також дисертації здобувачів наукового ступеня доктора філософії та доктора наук щодо виявлення академічного плагіату.

4.6. Встановлення факту академічного плагіату в дисертаційній роботі на здобуття наукового ступеня доктора філософії чи доктора наук є підставою для відмови в присудженні відповідного наукового ступеня та зняття дисертаційної роботи із захисту незалежно від стадії її розгляду та без права повторного захисту.

4.7. Встановлення факту академічного плагіату в уже опублікованих наукових та навчально-методичних працях викладачів університету є підставою для заборони включати ці роботи до переліку їх наукових та навчально-методичних публікацій. Публікації, у яких виявлено факт академічного плагіату, не можуть розглядатися як результати дисертаційної роботи.

4.8. Науковий керівник (консультант), офіційні опоненти, що надали позитивні висновки про наукову роботу, у якій було виявлено факт академічного плагіату, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством України.

4.9. Відповідальність науково-педагогічних працівників Університету за академічний плагіат визначено їхніми посадовими інструкціями та Правилами внутрішнього розпорядку Університету.

4.10. Виявлення фактів академічного плагіату в наукових творах науково-педагогічних працівників береться до уваги при продовженні дії трудового контракту та при обранні на посаду.

5. Технічна підтримка реалізації системи виявлення академічного плагіату

Технічну підтримку перевірки наукових та навчально-методичних праць викладачів, статей у наукових періодичних виданнях Університету, дисертацій аспірантів і докторантів, кваліфікаційних та інших робіт студентів на наявність академічного плагіату здійснює Центр науки та інновацій та інші структурні підрозділи Університету.

Директор Центру
науки та інновацій

Я. М. Столярчук

Узгоджено:

Начальник фінансово-
економічного відділу

Л. Г. Кузьменко

Начальник відділу кадрів

А. В. Губіна

Начальник юридичного відділу

Т. В. Овсяннікова